

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 149.

Anden Session.

44de Møde.

Tredagen den 6te December.

(Forts.)

Sjæbnering (fortsat): Læs nu Kong Christian den 5tes Lov, og læs de forskjellige Acter, som have ledet til den, og læs de Acter, som ere komne ud kort efter Souverainiteten, og spørg saa, om de ikke dengang i mange Forhold i Danmark fik Betydning, fik Ansvar for den Maade, de styrede Befolkningen paa. Og hvorfor gav, man Lehnbesidderne Amtmandsret og Virkeret, var det noget som fulgte med de fideicommissariske Capitaler, som en nødvendig Betingelse for, at den skulde kunde gaae sikkert fra Arv til Arv? Var det ikke en politisk Institution; erkjendte man ikke, at den Sikkerhed man gav disse Familier, for igjennem deres Godser at have en tilstrækkelig Lønning, gjorde dem særdeles stiftede til at være netop denne Befolknings Vogtere, til at staae for dem som Formyndere og Vogtere? Gaae i det Hele vor Lovgivning igjennem, og see efter, hvor ofte man har opstriftet denne Forpligtelse, som paahvilede dem. Jeg skylder i den Henseende den ærede Indenrigsminister en Erkjendelse, thi han sluttede dog med at indrømme, at denne Institution var en politisk Institution, og hvad vil dette sige andet, end at den har Betydning i Statens Navn, og hvilken var denne Betydning i Statens Navn andet, end den, at skulde drage Omsorg for den Befolkning, som var den anbetroet (Mourier: Nei!); det ærede Medlem sætter et absolut Nei mod mit Ja, og jeg sætter igjen et absolut, eller om man vil et motiveret Ja mod hans absolute Nei. Han kender kun Historien overfladisk, indtil han beviser det bedre; han kan ikke tage det ilde op, at jeg udtaler mig saaledes,

thi det har jeg lært af det ærede Medlem selv (Mourier: Vær saa god!). Jeg vil ellers ikke bebreide det ærede Medlem Overfladiskhed, han er tværtimod saa dybsindet, at han bliver eenfaldig, han graver sig ned i sin juridiske Lønde og kommer saa dybt i den, at han ikke seer Befolkningen og dens Trang for sig (Mourier leer.). Ja det er heldigt, naar man har en Modstander, med hvem man staaer paa en saa vækstabelig Fod (Latter!). Jeg kommer nu nærmest igjen til den ærede Indenrigsministers Foredrag, thi da det ærede 6te kjøbenhavnske Medlems Foredrag egentlig dreier sig om det af mig berørte Punkt som Hovedpunktet, saa har det hele Foredrag intet mere at betyde, dersom han har feilet i dette Hovedpunkt, hvilket jeg troer at have oplyst. Den ærede Minister altsaa holdt et Foredrag, som virkelig var i høi Grad redeligt; han talte for denne § 5, eller i det Hele for de Forandringer i Lovforslaget, som gik ud paa at sikkre ogsaa Fæsterne en god Tilstand, ved at opløse Lehnene, han anførte nogenlunde Alt hvad der kunde siges derfor, han var endogsaa saa god at citere de Lovsteder, som paalægge Regjeringen ikke at give Bevilling til at afløse Lehnene, med mindre det bliver til Sikkerhed for Fideicommisserne og til Gavn for Fæsterne; denne Anordning var navnlig af 1846. Jeg troede det ikke nødvendigt, da jeg forrige Gang fremsatte den samme Paastand, at behøve at nævne Forordningens Datum, thi jeg troede, at den saa omtrent laa i Alles Munde, men det maa jeg imidlertid indrømme, at, naar man seer hen til den senere Tids Bevillinger og til den Charakter, de have faaet, saa kunde man gjerne troe, at denne Forordning var noget overseet, skjøndt jeg ikke herved vil gjøre nogen Bebreidelse for de Bestemmelser, der ere givne, thi jeg troer, at man